

Kramer Johann Gottlieb - maliar 18.st.; pôvodne aj pod *Neznámy maliar*

<http://www.webumenia.sk/katalog?author=Kramer%2C+J%C3%A1n+Gottlieb>

http://www.webumenia.sk/web/guest/detail/-/detail/id/SVK:SNG.O_4854/Johann%20Gottlieb%20Kramer

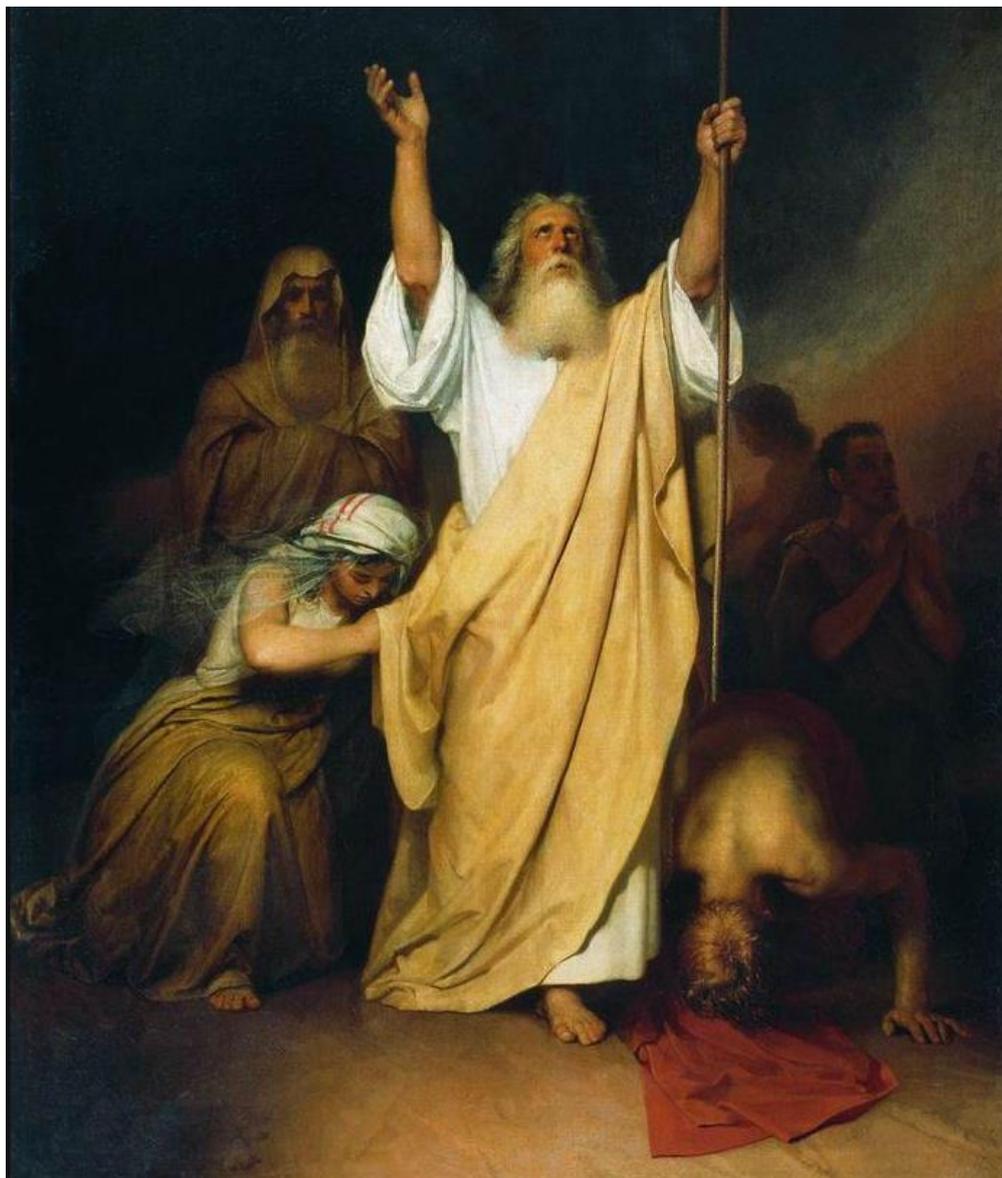
https://www.google.sk/search?q=Kramer+Johann+Gottlieb&espy=210&es_sm=93&tbm=isch&imgil=hzy1uMjxIHJvBM%253A%253Bhttps%253A%252F%252Fencrypted-tbn1.gstatic.com%252Fimages%253Fq%253Dbtn%253AANd9GcRoPzLdDHfuZRX6jsPXqj0jDGh7vEYiA6nQMkKUo9_jX8FczzXj%253B581%253B800%253B2ZJYT_5-R8Q5ZM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.webumenia.sk%25252Fweb%25252Fguest%25252Fdetail%25252F-%25252Fdetail%25252Fid%25252FSVK%25253ASNG.O_4846%25252FJohann%25252520Gottlieb%25252520Cramer&source=iu&usg=__uBz7M32dTcdWeoSOFiSDvwFqX6g%3D&sa=X&ei=8JYRU9f8NaG54wSMpoCgBw&ved=0CEMQ9QEwBA&biw=1857&bih=995#facrc=&imgrc=hzy1uMjxIHJvBM%253A%3BctPfrqMrqcamm%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.webumenia.sk%252Fcedvuweb%252Fimage%252FSVK_SNG.O_4846.jpeg%253Fid%253DSVK%253ASNG.O_4846%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.webumenia.sk%252Fweb%252Fguest%252Fsearch%252F-%252FsimpleSearch%252F%252Fquery%253Dau%25253A%252522Johann%252BGottlieb%252BKramer%252522%3B581%3B800

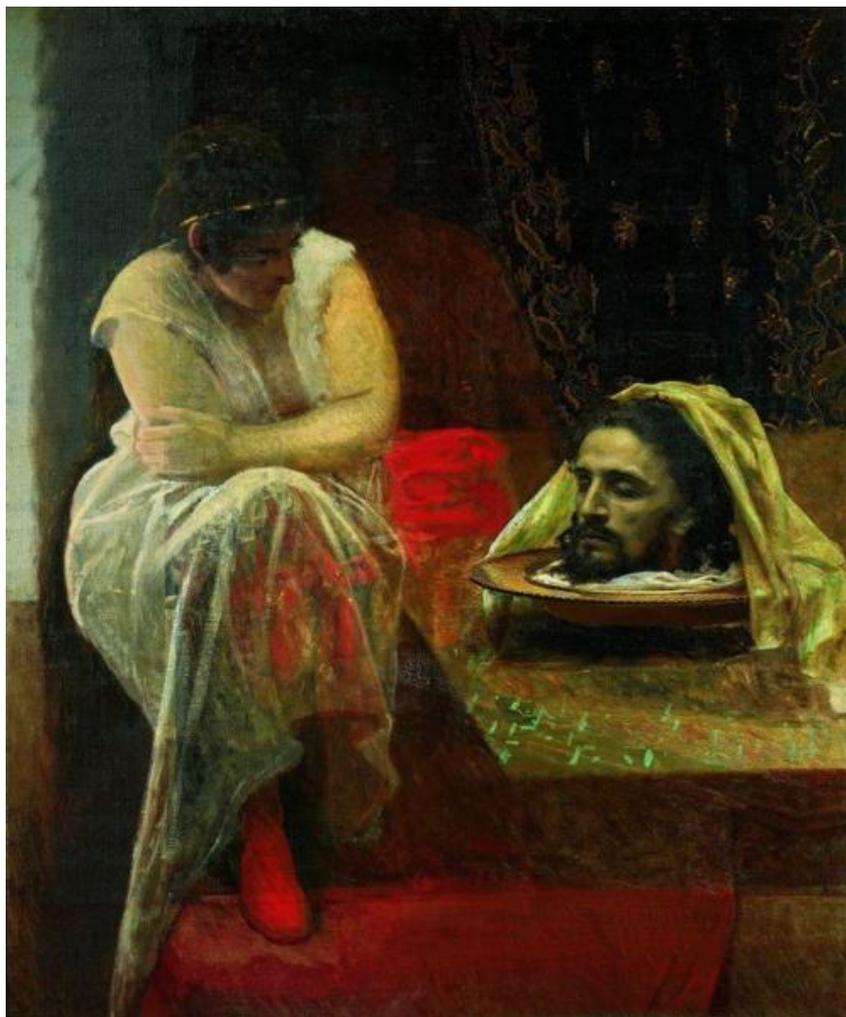
J. G. Kramer (pôvodne Slovenský maliar z polovice 18.storočia): Podobizeň zemana v slávnostnom kroji (okolo 1750)

Kramskoj Nikolajevič Ivan -

<http://www.wikiart.org/en/ivan-kramskoy/prayer-of-moses-after-the-israelites-go-through-the-black-sea-1861>

I. N. Kramskoj: Modlitba Mojžiša potom, čo Izraeliti prešli cez Červené more (1861)

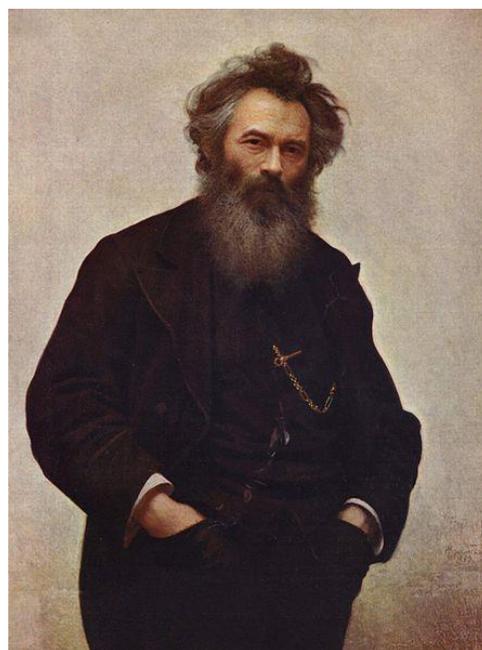
I. N. Kramskoj: Herodias

I. N. Kramskoj: Morské panny

I. N. Kramskoj: Portrét umelca M. K. Clodta (1871)
I. N. Kramskoj: Portrét maliara Ivana Šiškina (1890)

I. N. Kramskoj: Portrét maliara Ivana Šiškina (1873)

kraplak - lak morenový

krása - gréc. kalloné; lat. venustas (> *Venus*); franc. *beauté*

<http://it.wikipedia.org/wiki/Bello>

1. *filozofická, estetická a etická* (oblasť *morálky*) a *noetická* (oblasť *myslenia*) kategória; podľa *Platóna* každá zmiešanina bez dodržania *miery* a vnútornej primeranosti stráca svoju krásu (stredoveké poňatie krásy podľa *Platóna*: zmyslami vnímaná *krása* je odrazom vyššej dokonalosti a že táto krása je zmyslami vnímaná cez dokonalosť *proporcií* a *eurytmií*, ktoré je možné vyjadriť číslami, t.j. matematickou zákonitostí, a *svetlom*, ktoré obsahuje *lokálna farba*); podľa *Aristotela* je krása princípom *miery* a *rovnováhy*; podľa *Plotina* krása nie je ničím iným ako typom súmernosti, primeranosti a *rovnováhy*; podľa *Hegela* iba umelecká krása je pravdivým výrazom krásy > krásu tvorí súmernosť častí a ich vzájomný pomer k celku; pozri *estetická rovnováha*, *estetika*; *krásny sloh*; *pentagram* (Dan Brown); *bohovia* (Encyclopaedia Beliana); *estét*

2. krása v *mytológii* a *symbolike* pozri *Afrodite*, *Hébé*, *Kassandra*, *Kassiopeia*; *Charitky*, *Grácie*; *Freja*; *Lada*; *Lakšmí*; *hviezda*, *motýľ*; *páv*, *jablko* (Biedermann); *cherub*; *škaredosť*; *atribúty*, *symboly*, *alegórie* a *prirovnania*; *Avalokitěšvara*

Baleka v súvislosti s heslom *proporcie*: v umení sa proporcia vzťahuje predovšetkým na predstavu *harmónie* (často kozmicky ponímanej); v kategóriách univerzálnej harmónie uvažoval napr. *Leonardo da Vinci*; proporcia je rovnako spájaná s *etickými*, *teologickými* a inými kategóriami; za základ proporcie môže byť považovaný racionálny poriadok (*Polykleitos*, *L. B. Alberti*, *A. Dürer*); proporcia je potom objektívnou *ideou* matematicky vyjadriteľnej krásy; môže však byť ako súčasť predstavy krásy a harmónie založená tiež na subjektívnom cítení a byť tak protipólom objektívneho proporčného systému; táto koncepcia relativity krásy obmedzuje platnosť jediného matematického proporčného systému

-gréc. *chalepa ta kala* – „krásne je ťažké“; výrok aténskeho politika a básnika Solona; koniec 7.-1.pol.6.st.pr.Kr.; pozri *obťažnosť*

-v súvislosti s heslom *klasické obdobie antického Grécka*: charakteristické črty umenia tohto obdobia je vyjadrovanie predstáv a ideálov občianskeho kolektívu > potláčanie individuálnej podoby a prejavov duševného a citového života, nakoľko v duchu občianskeho kolektívu je obecné krásne a *individuálne* nežiaducou odchýlkou od ideálnej *normy*; pozri *ideál*

C. Ripa: Alegória Krásky

krása vesmírna - vesmírna krása

krása ženská - ženská krása

Krásal Jiří - (†2004); český akademický malíř, ilustrátor, grafik a typograf; okrem iného brilantne zvládol techniku čínskeho akvarelu; väčšinu svojej rozsiahlej tvorby venoval ilustráciám príbehov o prírode a z prírody, poľovníckej literatúre, maliarskemu sprievodu detskej dobrodružnej literatúry; v r. 1947 začal študovať na Vysokej škole umeleckopriemyselnej v ateliéri Josefa Nováka (jeho spolužiakom bol mimochodom *M. Hanák*); pôvodne sa venoval bábkarskej scénografii a zblízka poznal tvorbu E. F. Buriana a J. Trnku; u prvého z nich pracoval v divadle, u druhého vo filmovom štúdiu Bratři v triku; pozri *českí ilustrátori*

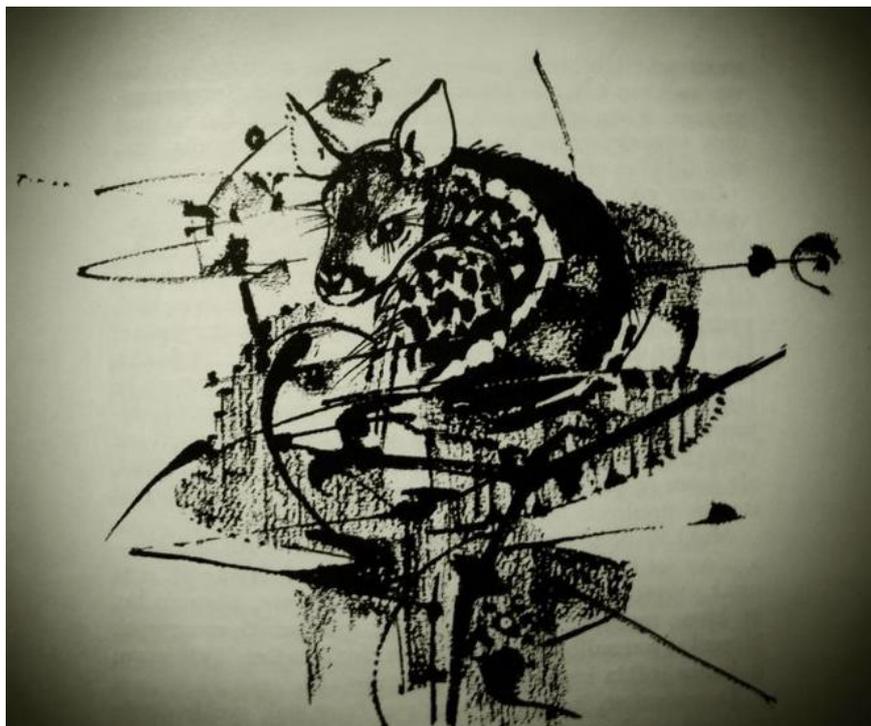
http://zpravy.idnes.cz/jiri-krasl-malir-krasna-0vl-/zpr_archiv.aspx?c=A130110_015554_kavarna_tul

J. Krásl: Knižná ilustrácia

J. Krásl: Knižná ilustrácia

J. Krásl: Srnček Sisi (ilustrácia)

J. Krásl: Knižná ilustrácia

J. Krásl: Knižná ilustrácia

kraslica - *veľkonočné vajce*

„krásna epocha“ - „*epocha krásna*“

„krásna fontána“ - stredoveká *fontána stĺpová* umiestnená na námestí, často s bohatou figurálnou výzdobou; od neskorej gotiky

krásna Helena - *Helena Trojská*

„krásna hmota“ - „*hmota krásna*“

Krásna izba - v období socializmu vlastné špecializované predajne *Ústredia ľudovej umeleckej výroby/ ÚĽUV/ ÚLUV*; pozri *Dielo, umelecký obchod*

„krásna fontána“ - „*fontána krásna*“

„krásna kniha“ - „*kniha krásna*“

„**krásne madonky**“ - v *dejepise umenia* a teórii umenia súhrnné označenie maliarskeho a sochárskeho typu *madon* s charakteristickými znakmi *krásneho slohu*; typ tejto madony pripravovaný koncom 14.st., doznievanie koncom 15.st.; príznačnými rysmi sú mäkká krivka, ktorá sa uplatňovala aj na *ose* postavy vo tvare S, bohato a zložito riasená *drapéria*, *polychrómia*, isté rysy *bábky* a často detský výraz tváre, ktorý odzrkadľoval dobový ženský ideál a životný pocit; vznik krásnych madon kladený do *Čiech* a *Rakúska*, odkiaľ sa rozšíril do *Sliezska*; (Madona Krumlovská, Třeboňská, Kutnohorská, Plzeňská, Vratislavská, Madona z Altenmarku); pozri *Weicher Stil*

Horberská madona (1400-1410)

I. Pavle: Madonky (akryl, olej, zlato na plátne, 2009)

Krásne hodiny“ - franc. *Belles Heures*; v starých českých textoch termín Přebohaté hodinky; pozri *hodinky*

„**krásne písmo**“ - „*písmo krásne*“

„**krásne poschodie**“ - *piano nobile/beletáž/poschodie vznešené*

„**krásne umenia**“ - **angl.** Fine arts, nem. schön Künste, franc. beaux arts; súhrnné označenie pre také umelecké prejavy, ktoré boli vytvorené z dôvodov estetických alebo *konceptuálnych*; nepatrí sem teda *užité umenie*; najčastejšie sa dnes pojem krásne umenia používa pre označenie vizuálnych umeleckých diel alebo *performancií*, kam typicky spadajú *malba, sochárstvo, hudba, tanec, divadlo, architektúra, fotografie, grafické diela*; v užšom slova zmysle sa pojem krásne umenie niekedy vzťahuje na umenie výtvarné; typické je používanie výrazu krásne umenia (fine arts) v tomto zmysle v anglojazyčnom prostredí; krásne umenia sú nesmierne silným komunikačným nástrojom a sú tiež takto využívané; túto ich funkciu s obľubou využívala cirkev, šľachta aj vládcovia ako odznak svojho vplyvu a moci; v renesančnom poňatí krásne umenia sú voľné vysoké umenia (pozri *voľné umenie*); vo franc. termíne *les beaux-art*, talianskom termíne *le belle arti*, anglickom termíne *fine arts* (pozri *five arts*); náplň, t.j. zaradenie jednotlivých druhov v renesancii pozri: *arti del disegno/umenia kresebné*, v súčasnosti: pozri *výtvarné umenie*

https://cs.wikipedia.org/wiki/Kr%C3%A1sn%C3%A1_um%C4%9Bn%C3%AD

N. H. Jeaurat de Bertry: Krásne umenia (18.st.)

„**krásne ženy**“ - „*ženy krásne*“

Krasner Lea - (†1984); americká maliarka v druhej polovici 20.st.; tvorila s štýle *abstraktného expresionizmu*; manželka *J. Pollocka*; pozri *all over painting*

http://en.wikipedia.org/wiki/Lee_Krasner

L. Krasner: Bez názvu (1949)

„krásny boh“ - franc. *Beau Dieu*

„krásny sloh“ - tiež *internacionálny sloh, internacionálna gotika, „mäkký štýl“, tzv. štýl lomený*

1. v nemeckej literatúre nazývaný aj *mäkký sloh/Weicher Stil* (porovnaj tzv. *štýl lámány*"); v *dejepise umenia* označenie medzinárodného výtvarného názoru v neskorogotickom umení, ktorý zasiahol maliarstvo aj sochárstvo; napriek medzinárodnému charakteru nechýbajú mu ani vývojové modifikácie v jednotlivých krajinách (napr. v českých krajinách); uvádza sa obdobie 1380-1430, vrchol kladený do obdobia okolo 1400; termín krásny sloh zavedený historikom umenia H. Börglerom (1907) a zovšeobecnenel, hoci boli pokusy nahradiť ho termínom dvorské umenie; názorovo vychádza zo stredovekých platónskych filozofických a estetických predstáv, že zmyslami vnímaná *krása* je odrazom vyššej dokonalosti a že táto krása je zmyslami vnímaná cez dokonalosť *proporcií* a *eurytmií* (súlady, *harmónia* častí a celku), ktoré je možné vyjadriť číslami, tj. matematickou zákonitosťou, a *svetlom*, ktoré obsahuje *lokálna farba*; v tomto zmysle krásne umenie predstavuje prúd, ktorý je protipólom iného dobového prúdu *frankoflámskeho prúdu*, ktorý vychádzal z *nominalizmu* (ďalej pozri *scholastika*) a vyznačoval sa pochopením pre individuálnosť a konkrétnosť, oddaným pozorovaním skutočnosti a pochopením pre jednotlivosti; krásny sloh volil opačný postup založený na výbere prvkov, z ktorých zostavil jednotný celok založený na poznaných zákonitostiach proporčného poriadku (pozri *proporcie*), symbolického významu čísla (pozri *symbolika číselná*), farby (pozri *farebná symbolika*), *svetla*, kompozičných obrazcov (pozri *symboly geometrické, kompozícia, diagonála, trojuholník*); krásny sloh kladol veľký význam na *rúcho (drapériu)*, ktorú chápal ako novú a krásnu schránku pre telo (starú schránku duše); s rúchom spájané uznanie významu krásnej hmoty stvorenej bohom (> bohato riasené do kaskád a *rozvilín*); *polychrómiou* soch zdôrazňoval ťažké a drahocenné látky, ktoré odhmotňoval záhybmi, napomáhajúcimi hre svetla a tieňa; od doterajšej gotickej statickej figúry smeroval k jemnejšiemu rytmickému členeniu, osou figúry v tvare S charakteristickou pre neslávnostný typ *Márie*, matky s dieťaťom, dnes nazývaný *krásne madonky*; vedľa madón charakteristické pôsobivé podoby *Krista* (pozri *Beau Dieu, Trpiteľ*); v českých podmienkach krásny sloh prevládol nad frankoflámskym zameraním, ale dotkol sa ho aj byzantský vplyv; rozšíril sa veľmi rýchlo a v širšom medzinárodnom kontexte je označovaný za *mäkký štýl* (1380-1420), majúci pôvod v umení 14.st. počas vlády *Václava IV.*, ovplyvnené ranokresťanskými maľbami kombinovanými s pohanskými témami, za jeho predstupeň považované diela *Parléřovskej huty* (pozri *Parléř*), tabuľová maľba *Mistra třeboňského*, *piety*, mariánske obrazy; pre krásny sloh v českých podmienkach príznačná harmonickosť, intimita, fyzická citlivosť a zmyslosť a veľká

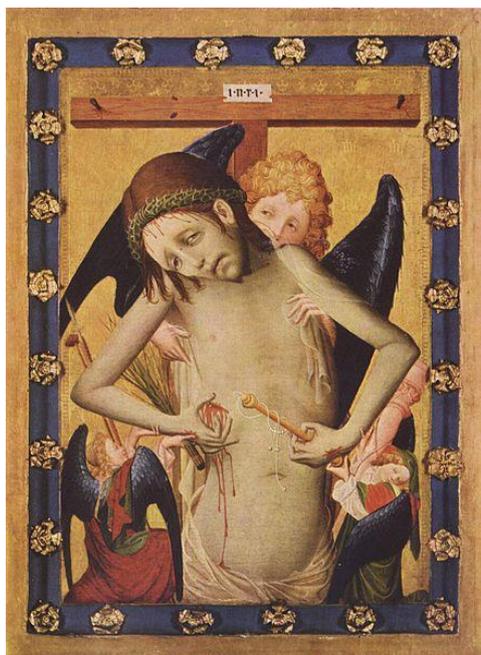
syntéza európskych vplyvov; krásny sloh v architektúre vo všeobecnosti priniesol zjednotenie priestoru, formálne vycibrenie *architektonických článkov*, nezvyčajné *klenbové útvary* (pozri *klenbové obrazce*); pozri *štýl lámaný*, *internacionálna gotika*; *Majster rajhradského oltára*, *Majster treboňského oltára*, *Braunschweigerský vzorník*;

2.v širšom význame Baleka v súvislosti s heslom *ranokresťanské umenie*: v 4.st. (kresťanstvo už štátnym náboženstvom) sa umenie odpúťovalo od svojich pôvodných ľudových zdrojov a stávalo sa *dvorským umením*; štýlovo sa stále viac rozlišovalo a prinieslo tzv. krásny sloh ranokresťanského katakombového maliarstva (katakomby na Via Latina)

http://translate.google.sk/translate?hl=sk&sl=de&u=http://de.wikipedia.org/wiki/Weicher_Stil&pr ev=/search%3Fq%3DWeichen%2BStil%26espv%3D210%26es_sm%3D93

Mystický sobáš Svätej Kataríny, sv. Ján Krstiteľ a sv. Anton opát (1420)
Pisanello: Madonna della Quaglia (detail, 1420)

Majster Francke: Vir dolorum (1430)
Horberská madona (1400-1410)

tzv. krásny štýl - štýl talianskych renesančných majolík; pozri *coperta*

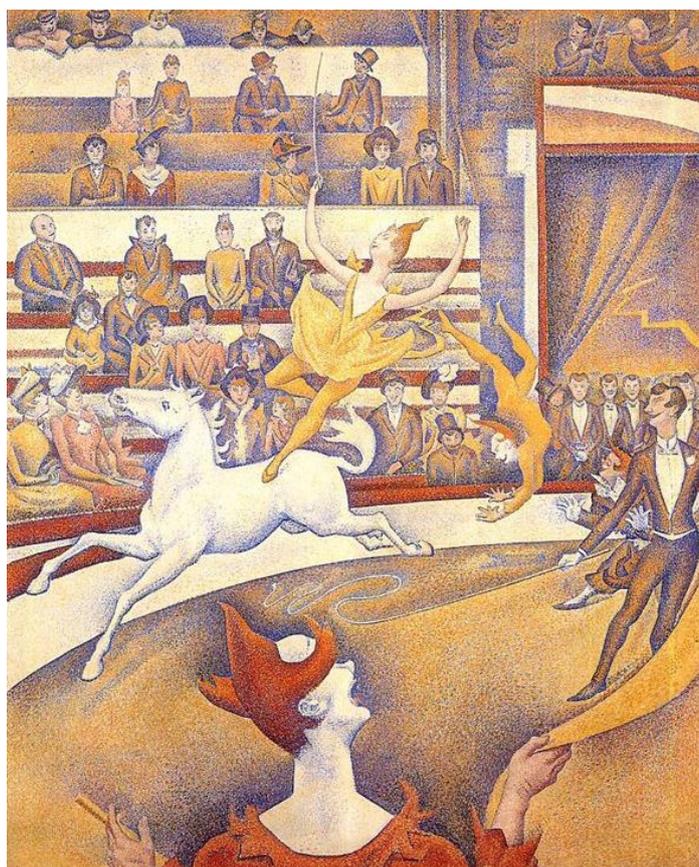

Talianska renesančná majolika (tzv. krásny štýl)

krasojazdec - pozri drezúra, *jazdec, cirkus; kôň*

W. H. Brown: Jazdci bez sedla (1886)

G. Seurat: Cirkus (19.st.)

H. Toulouse-Lautrec: Cirkus Fernando (1887-1888)

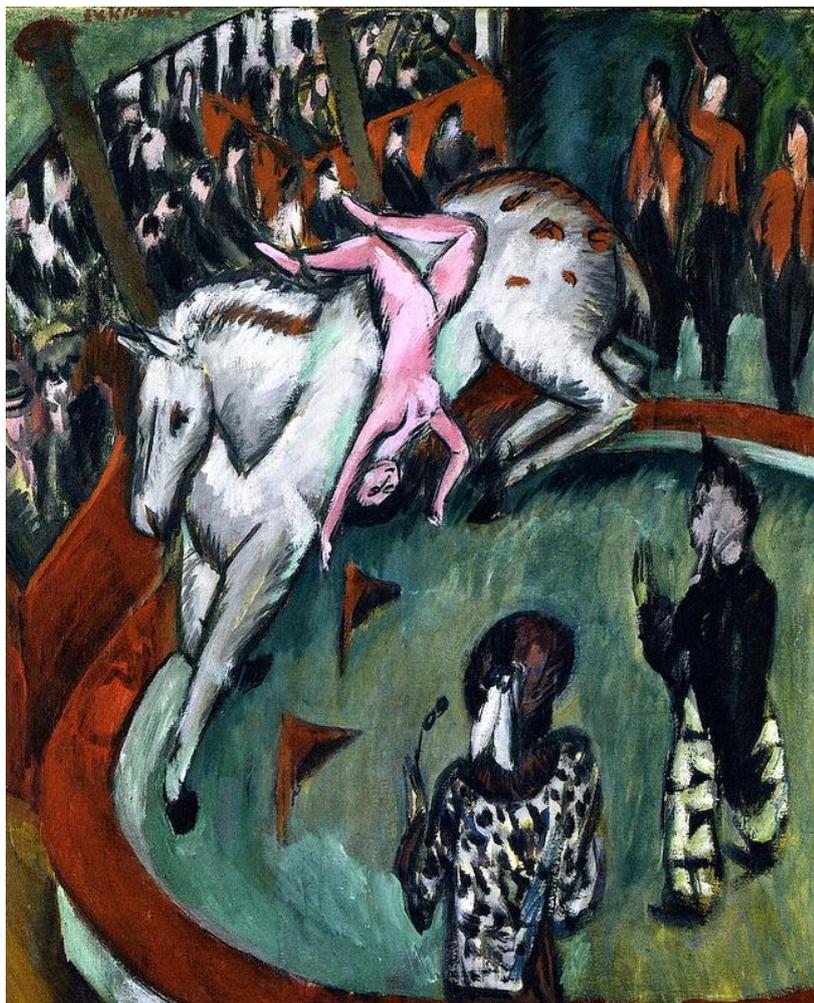
H. Toulouse-Lautrec: Cirkus Fernando - Jazdkyňa na bielom koni (19.st.)

G. W. Bellows: Cirkus (19.-20.st.)

E. L. Kirchner: Cirkus Rider (19.-20.st.)

E. L. Kirchner: Cirkus Rider (20.st.)

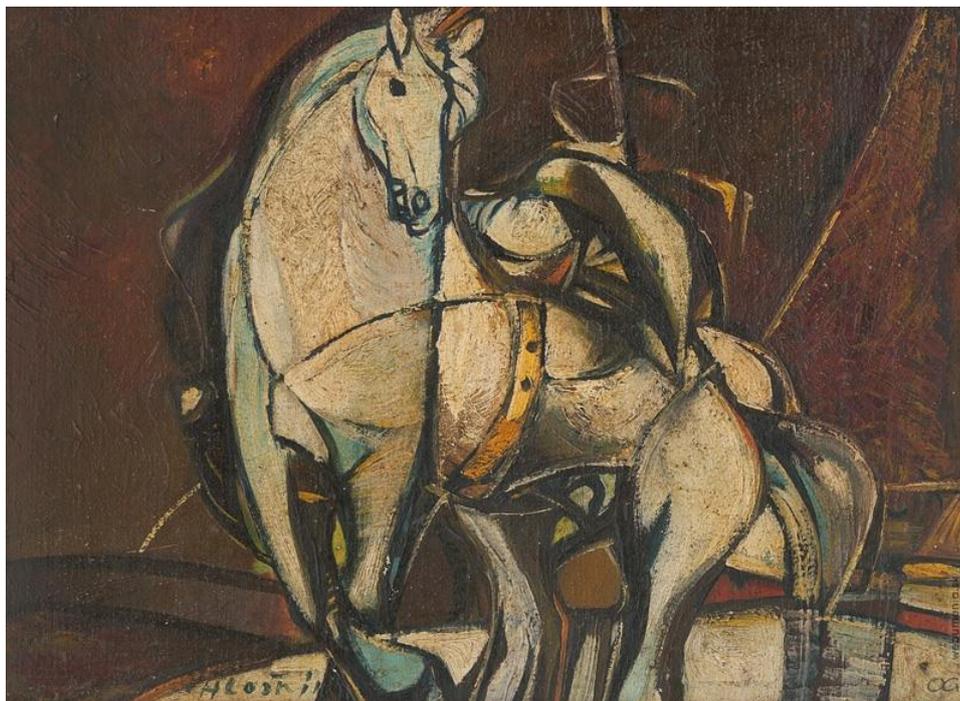
B. V. Ioganson: Cirkus Fernando (1917)

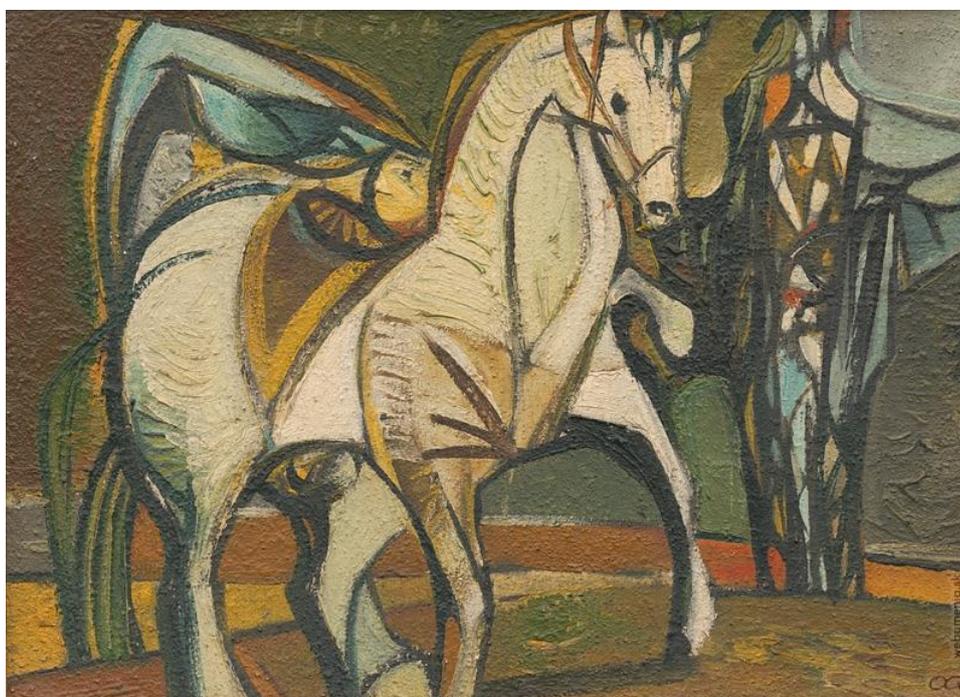
M. Chagal: Cirkusový koník

V. Hložník: V manéži (1941)

V. Hložník: Krasojazdkyňa (1947)

V. Hložník: Krasojazdkyňa s pierotom (1947)

V. Hložník: Z cirkusu (1942)

V. Hložník: Cirkus (1944)

krasopis - dnes už nepoužívaný termín pre *kaligrafiu*

Krasoumná jednota pro Čechy - spolok výtvarných umelcov, ktorý vznikol v *Společnosti vlasteneckých přátel umění* r. 1835; rozmach v 50.rokoch 19.storočia, úpadok v 60.rokoch, zánik 1940; pozri *skupina Jednota výtvarných umělců, české umelecké spolky, Prager Sezession*

Krateause - *herbár* z roku 100pr.Kr., na ktorý nadviazal byzantský *Codex Juliany Anicie* z roku 383; pozri *dielo literárne*

kratér - grécka široko roztvorená *nádoba* z kovu alebo *keramiky*; so širokým ústím a s dvoma uchami, kalichovitého alebo zvonového tvaru, zdobená maľbou alebo reliéfom; používaná na miešanie vína alebo aj ako *pohrebná nádoba* s darmi pre zosnulého; pozri *tzv. Francoisova váza*; *sv. grál*; *antická keramika*; porovnaj *funerálna keramika*

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Kr%C3%A1t%C3%A9r>

[https://pl.wikipedia.org/wiki/Krater_\(naczynie\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Krater_(naczynie))

<https://en.wikipedia.org/wiki/Krater>

Kratér (mykénska keramika, hrobka Enkomi, Cyprus, 2.tis.prKr.)

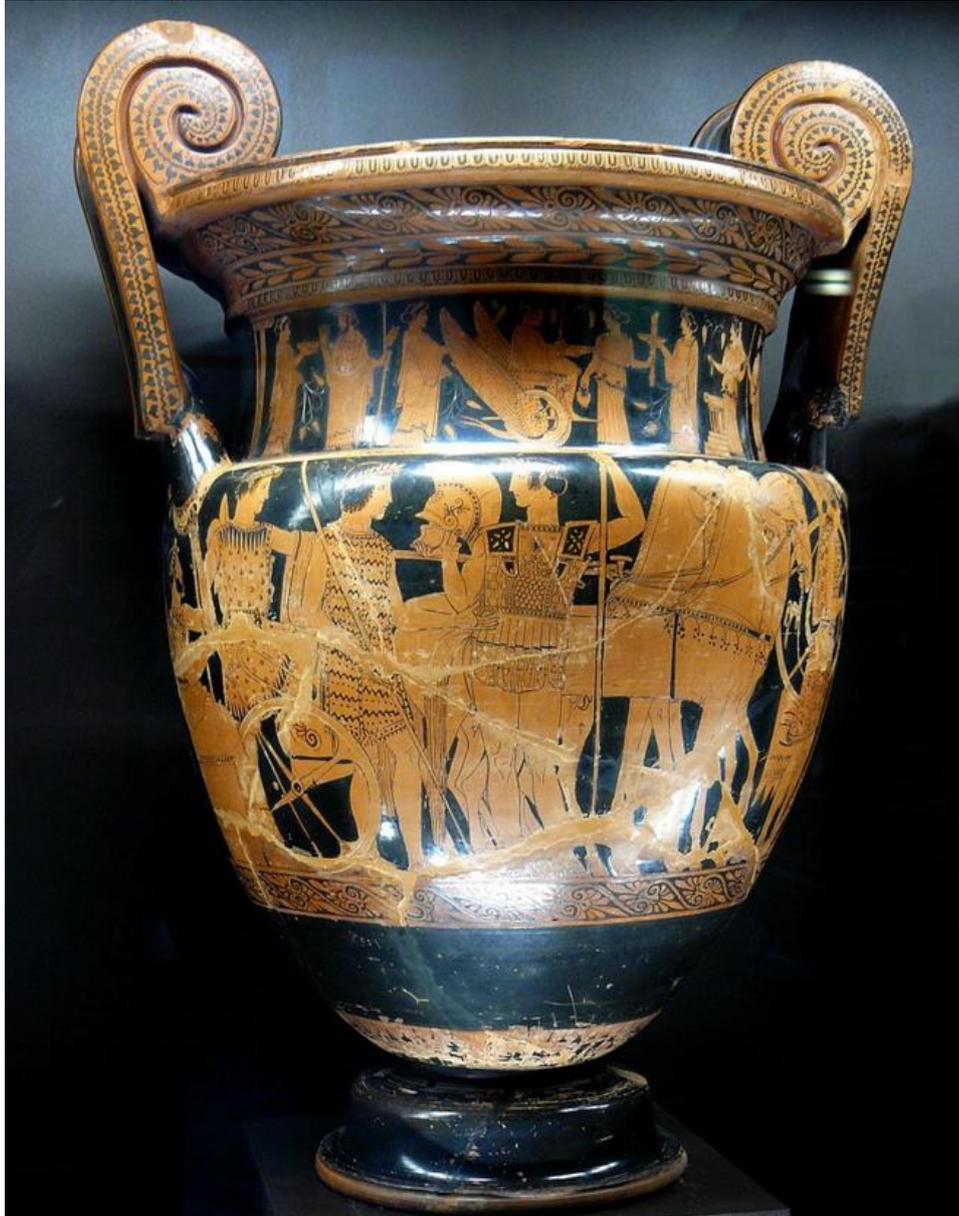
Kratér (mykénska keramika, 2.tis.prKr.)

Kratér so scénickou dekoráciou (cyprská bichrómná keramika, 700-600pr.Kr.)

Niobin maliar: Artemis a Apolón zabíjajú deti Niobe (červeno figurový kratér, 450pr.Kr.)

Niobin maliar: Volútový kratér (červeno figurová keramika, 460-450 pr.Kr.)

krater Eufronios - Eufronios krater

tzv. kratér Francoisov - tzv. Francoisov kratér

tzv. kratér Orvietský - tzv. Orvietský kratér

Krates z Téb - (†285pr.Kr.); starogrécky filozof, predstaviteľ kynizmu, žiak *Diogena zo Sinope*; pôvodne bol bohatým občanom, keď sa však priklonil ku kynickej filozofii, vzdal sa svojho majetku a viedol prostý život podľa zásad *kynizmu*; pre svoj zvyk vchádzať do cudzích domov a propagovať tam kynickú náuku ho nazývali „otvárač dverí“; pre kynickú filozofiu získal o. i. bohatú a krásnu dievčinu Hipparchiu z mesta Maróneia, ktorá si ho vzala za muža; získal aj jej brata Metrokla; najvýznamnejším žiakom Krateta bol Zenón z Kitia

http://sk.wikipedia.org/wiki/Krates_z_T%C3%A9b

L. Giordano: Filozof Kratetes (1650)

Kratos - gréc. – „Sila“; v *gréckej mytológii* jeden zo synov *Titána Pallasa* a *Okeanidy Styx*, bohyne rovnomennej podsvetnej rieky

Kraus Johann Ulrich - (†1719); nemecký ilustrátor, rytec a nakladateľ v Augsburgu; bol žiakom Melchiora Küsel (†1683), ktorý bol zasa žiakom Matthäusa Merian st.; Kraus sa stal partnerom vydavateľskej spoločnosti Melchior Küsel v Augsburgu a jedným z najúspešnejších a najuznávanejších ilustrátorov svojej generácie v Augsburgu; pozri *barokoví rytci*, *nemeckí rytci*

https://en.wikipedia.org/wiki/Johann_Ulrich_Kraus

<http://www.webumenia.sk/autor/5320>

<https://www.google.sk/search?q=Johann+Ulrich+Krauss&espv=2&biw=1858&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwjp1ZqVmpvKAhXGXhOKHSg9A9IQsAQIHA&dpr=1>

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=24

J. U. Kraus: Korunovácia Jozefa I. v Bratislave

J. B. Fischer von Erlach, J. U. Kraus: Pohľad na Schönbrun (lept, 1730)

J. B. Fischer von Erlach, J. U. Kraus: Rhodský kolos (lept, 1730)

J. B. Fischer von Erlach, J. U. Krauss: Pohľad na Šalamúnov chrám (lept, 1730)

Kraus Augusta - (†1917);

A. Kraus: Unavený (19.-20.st.)

Krause Eva - (*1929); textilná výtvarníčka pôvodom z Brna; dlhé roky pôsobí v *Piešťanoch*; *tapisérie* zhotovované technikou *artprotis* predstavujú najdôležitejšiu oblasť jej umeleckej tvorby; textilnému umeniu sa venovala profesionálne vo Výskumnom ústave vlnárskom v Brne, je autorkou niekoľkých dekoračných návrhov; pozri *slovenskí umelci textilní*

kraustrunk - v stredoveku sa mimo rôznych foriem kutrolfov, lahvíc a vysokých valcovitých čiaš vyrábali nižšie čiašky rôznych tvarov zdobené mnohými dekórmi; tieto vyúsťujú v 2.polovici 15.st. vo známe kraustrunk a v 16.st. pokračuje postupná tvarová premena kraustrunku až v *römer*; kraustrunk je čaša valcovitého alebo súdkovitého tvaru s miskovitým ústím, vyrábaná prevažne v nemeckých krajinách; okrem dekóru s perličkami boli tieto čaše často zdobené veľkými plastickými nánosmi, ovíjaním alebo spinami; starší variant (výroba v byzantskom Korinte 11.-12.st.) bola čaša kónického tvaru, u hrdla miskovito otvorená; pozri *poháre (historické názvy)*

Kraustrunk kónický

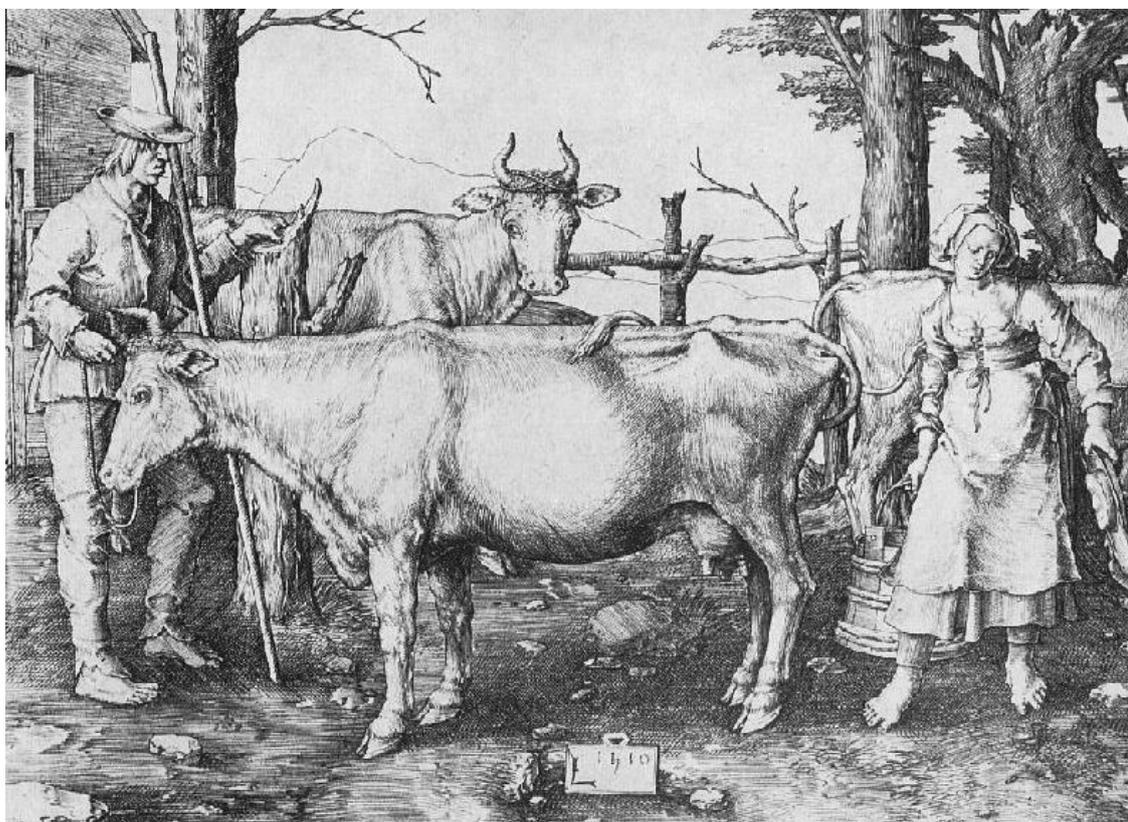
krava - symbol kozmickej *plodnosti*, ženského a materského princípu (pozri *ženský princíp*), rozšíreného vo všetkých starovekých poľnohospodárskych kultúrach (považovaná za božstvo, privádzajúce na svet všetko živé); viazaná na symboliku *luny*; párovým protikladom kravy je *býk* (symbol mužského princípu, viazaný na symboliku *slnka*); v *egyptskej mytológii* s kravskými rohami zobrazovaná *Isis*, podobu kravy mali *Nút*, *Hathora* (jej rohy znamenajú mesačný kosáčik a na zobrazeniach je obklopený hviezdami); symbolické významy prevzaté v antike: bohyňa *luny Selené* putujúca na voze s kravským záprahom; krava atribútom *Héry* (pozri *Ió*) a symbolom *Atény*; pre svoje postavenie krava zriedkavým obetným zvierat'om (pozri *obet'*): spálená na *cédrovom* dreve a zmiešaná s očistnou vodou; obeť kravy v niektorých oblastiach nahrádzaná pečivom v tvare mesačného kosáčika (tvar dnešných rožkov zabudnutou symbolikou); pozri *Hathora*, *Anat/Anta*; *zvíera*; *yzop*; *teľa*; *roh alpský* (*Despertad*); *harappská kultúra*; *atribúty*, *symboly*, *alegórie* a *prirovnania*

-v súvislosti s heslom *kalendár grécky*: rok rozdelený na 50 týždňov po 7 dňoch (symbolizované čriedami kráv a *baranov*, bohýň *Faetusy* a *Lampetie*); *hovädzi dobytok* v *umení*

-v *čínskom zverokruhu* pozri *byvol* (*Eberhard*)

Hermes, Ió (v podobe kravy) a Argus (čierno figúrová amfora, 540–530 pr.Kr.)

L. van Leyden: Dojička (1510)

N. P. Berchem: Krava (lept, 1644)

C. Saftleven: Ležiaca krava (17.st.)

C. Saftleven: Štúdia dvoch stojacich kráv vo vode (gvaš, 17.st.)

A. G. Cuyp: Mladí pastieri a kravy (pastorále, 1655-1660)

P. Lastman: Juno pristihla Jupiera s Ió (1618)

G. ter Borch II: Kravín (17.st.)

Podľa J. Jordaensa: Majster ťahá kravu za chvost z priekopy (lept a rytina, 1652)

W. Turner: Orba repy blízko Slough

T. Gainsborough: Lesná krajina s hovädzím dobytkom a kozami (1768-1772)

M. K. Klodt: Kravy pri napájadle (1879)

L. Medňanský: Napájadlo

J. A. Klein: Stádo pri napájadle (lept, 1829)

G. Mallý: Pastierka

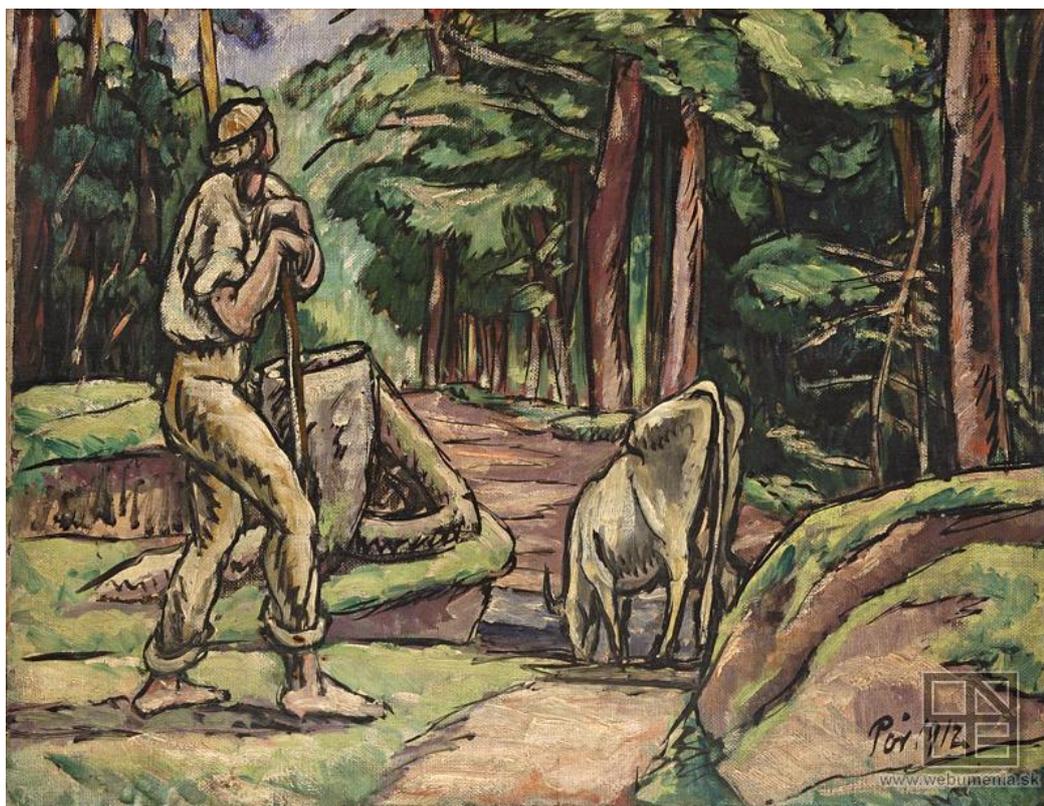
G. Mallý: Pastierka

G. Mallý: Obed pastiera kráv

F. Hložník: Pastierka

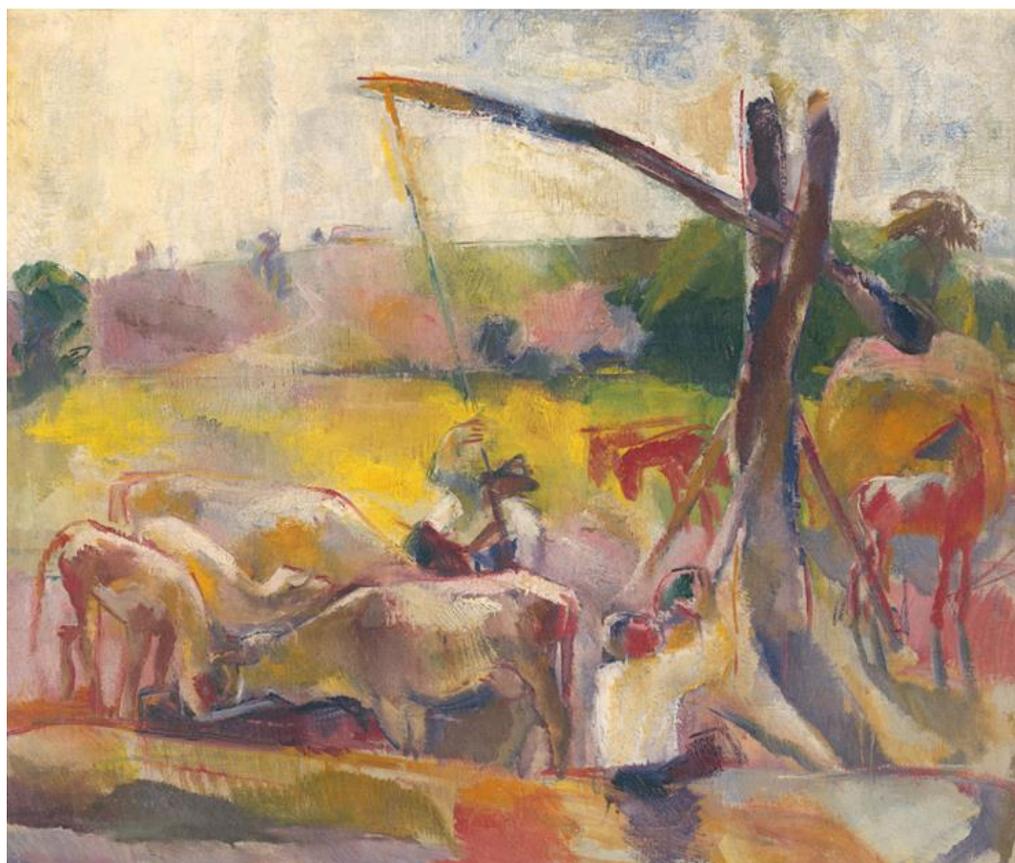
B. Pór: Pastier s napájajúcom sa kravou

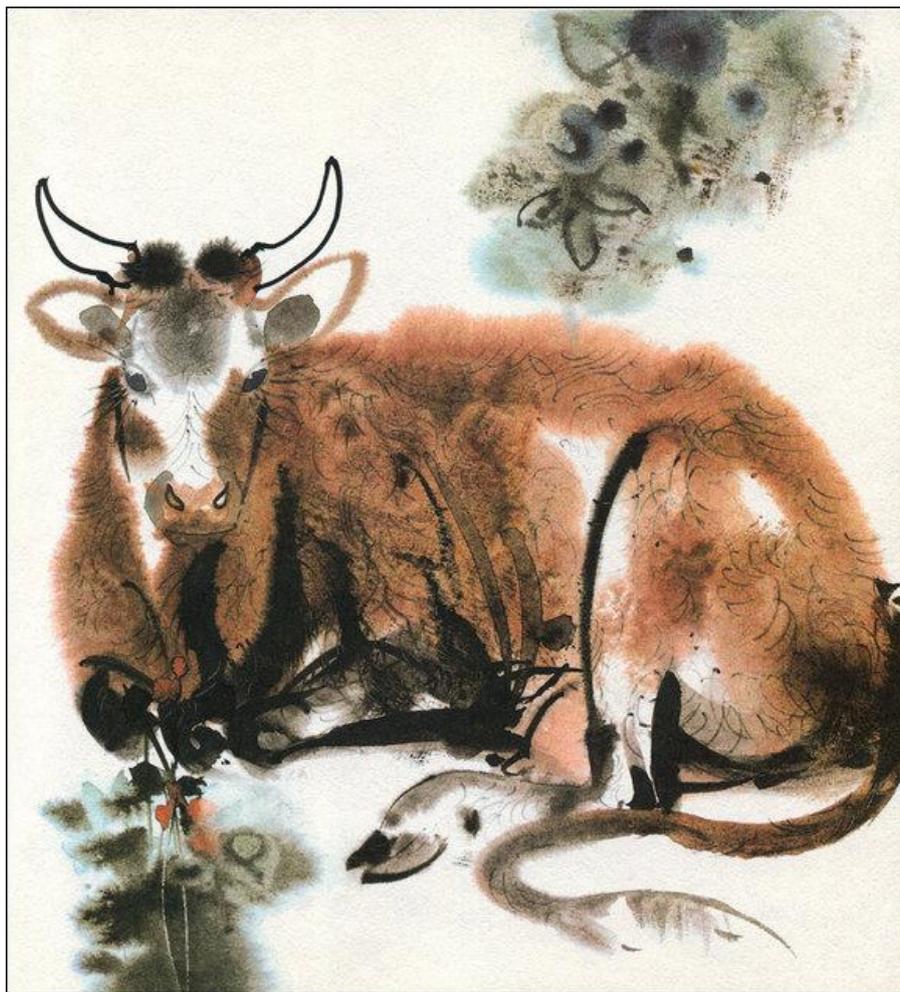
M. Chagall: Starý muž s kravou

J. Lada

V. Aba-Novak: Napájanie kráv (1927)

M. Hanák: Krava (akvarel, ilustrácia)

M. A. Bazovský: Krajina s mostom (1956-1957)

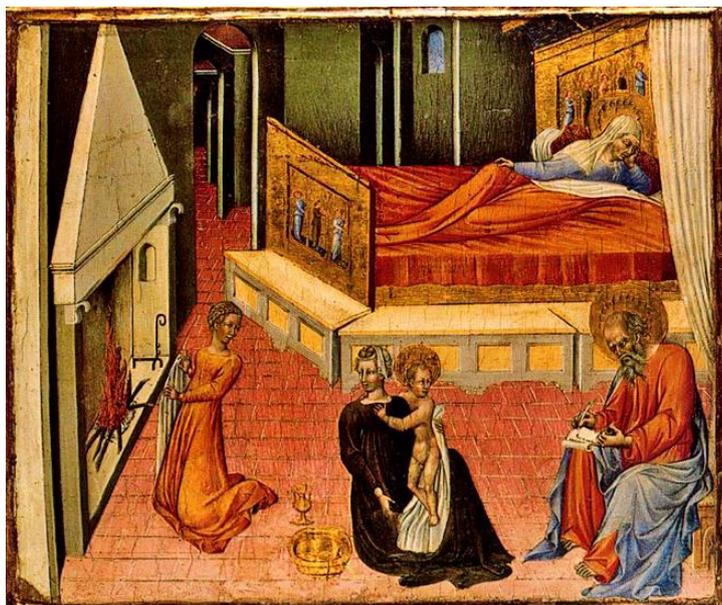
J. Zelinka: Krava (20.st.)

kravička pánbožkova - pozri *lienka* (Eurotelevízia)

krb - gréc. *hestia* > bohyňa domáceho krbu *Hestia*; otvorené ohnisko v *dome*; architektonicky zarámované; v *antike* pozri *lararium*; v novšej dobe tiež na *terasách* obytných domov; od *románskej* doby umelecky tvarované; veľkolepo zdobené *mramorové* a *pieskovcové* krby z čias *renesancie*; v *baroku* a *rokoku* tiež ako dekoratívne krby so *zrkadlom* a príslušenstvom: *svietniky*, *hodiny*, *vázy* apod.; pozri *pyraunos*

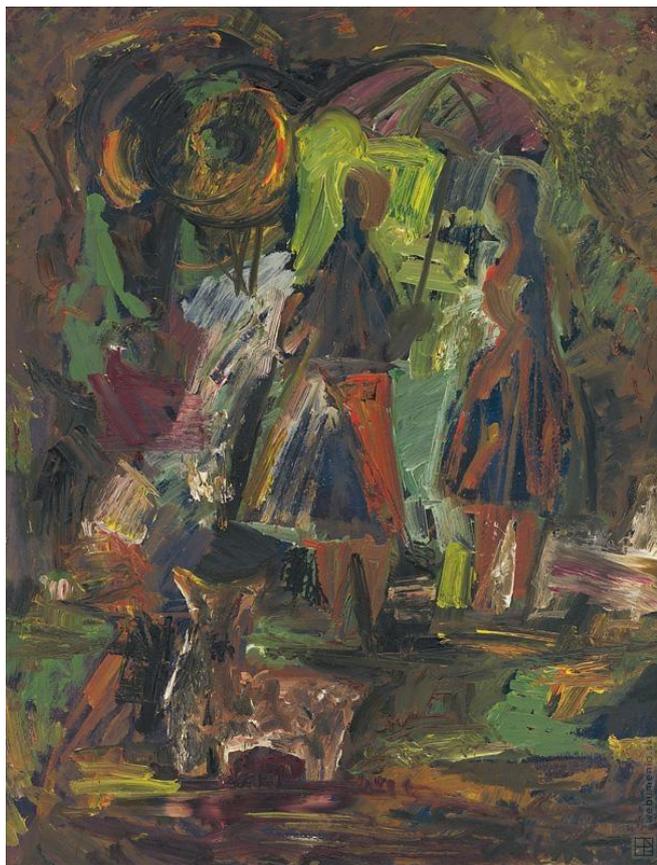
Január. Pri krbe (mesačný obraz z francúzskeho rukopisu)

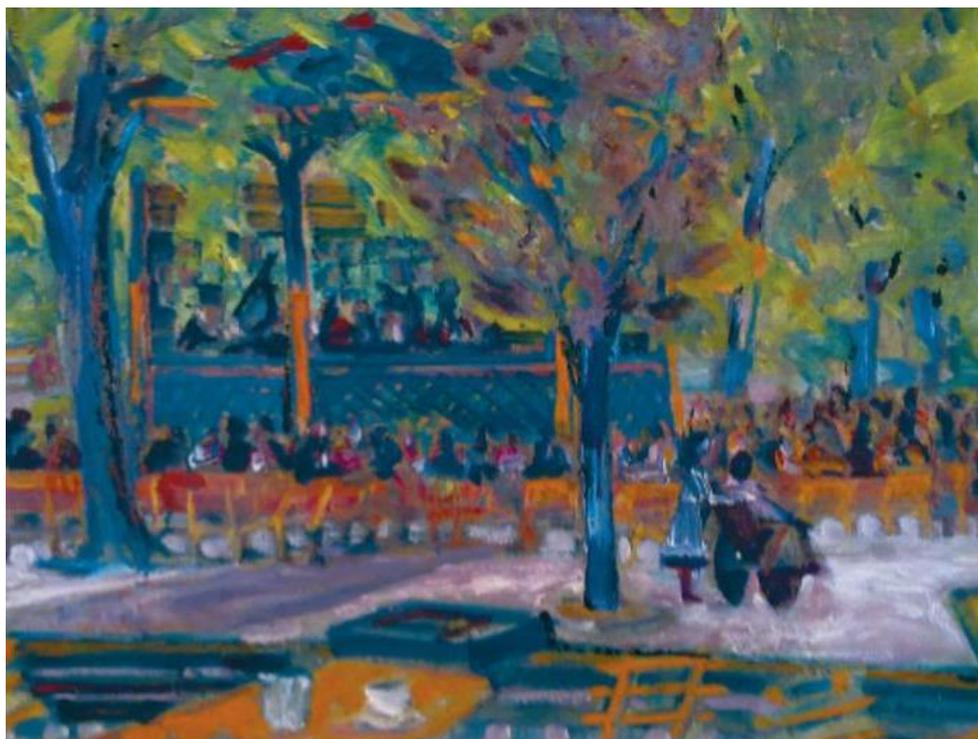
G. di Paolo: Narodenie Jána Krstiteľa (1454)

H. King: Chalupárove deti (19.st.)

C. Krčmár: V daždi (1969)

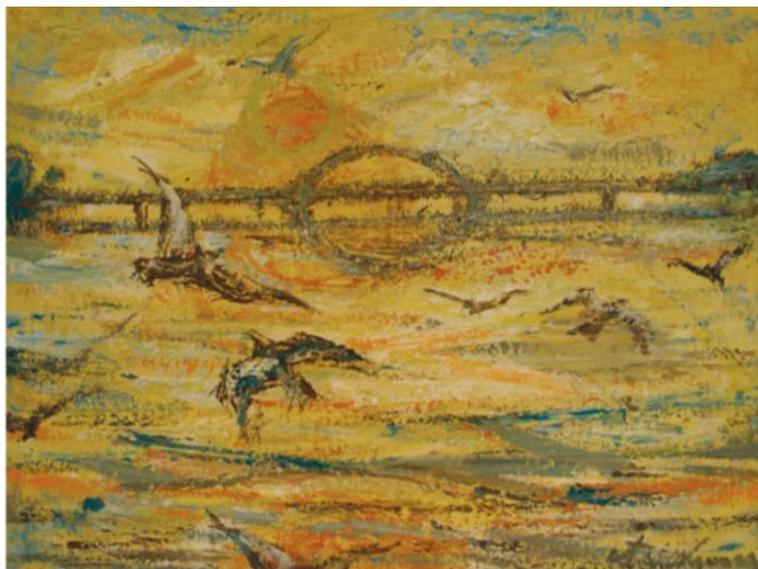
C. Krčmár: Starý hudobný pavilón (1968)

C. Krčmár: Rozprávka o Vadičove (1974)

C. Krčmár: Za humnami

C. Krčmár: Letné popoludnie (1979)

C. Krčmár: Zátišie (1972)

C. Krčmár: Chalupa (1960)

kreativita - tvorivosť

Kreios/Krios - v gréckej mytológii jeden z Titánov, syn Gaie a Urana; otec Astraea, Pallasa a Persea, ktorých mu porodila Eurybia; pozri Titáni, kozmogonia

<http://en.wikipedia.org/wiki/Crius>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Kr%C3%ADos>

krejcar - český výraz pre *grajciar*

krejón - 1. ceruza, rúčka s vysúvacou tuhou alebo uhľom

2. tyčinka farbiva (na pery alebo obočie)

krejónová maniera - *crayonová technika*

krejónová technika - *crayonová technika*

kremel' - rus. кремль/kremľ'; múrmi opevnené administratívne, vojenské a cirkevné centrum ruského stredovekého mesta, tvorené voľným zoskupením palácov, chrámov, kláštorov, arzenálov, múzeí; pozri *umenie ruské*

Kremel' - rus. Кремль /kremľ'; najstaršia časť Moskvy, historicko-umelecký komplex, v súčasnosti sídlo štátnych orgánov; najstaršie archeologické nálezy z 2. tis. pr. Kr.; koncom 11. st. slovanské hradisko, počas vlády Jurija Dolgorukého r. 1156 opevnené valom; Kremel' zničený mongolsko-tatárskym vpádom 1237; rast významu Kremľ'a odráža význam Moskvy ako sídelného mesta veľkého moskovského kniežactva a nakoniec ruského centralizovaného štátu; prvé kamenné chrámy z konca 13. st., dobudovanie „bielokamenného“ opevnenia a v 15. st. tehlového opevnenia > v 2. pol. 15. st. vznik mohutného kremel'ského sídla: Uspenský chrám (pohrebisko metropolitov a patriarchov a miesto korunovácií), Blagovečenský chrám (pohrebisko ruských kniežat a cárov do Ivana V.), Archanjelský chrám, zvonica "Ivan Veľký" (poč. 17. st.), Veľký kremel'ský palác (pol. 19. st.); najvýznamnejšia z veží je Spaská veža s orlojom (1. pol. 17. st.); päť kremel'ských veží roku 1937 osadených kviezdami z rubínového skla; v areáli hradu múzeá a významné pamätníky ruského lejárského umenia (puška Car, zvon Car kolokol zo 17. st.); 1959-61 vybudovaný Zjazdový palác; pozri *ruské umenie; porfýr*

http://sk.wikipedia.org/wiki/Mauz%C3%B3leum_Vladimira_I%C4%BEji%C4%8Da_Lenina

http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%BE%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%9A%D1%80%D0%B5%D0%BC%D0%BB%D1%8C

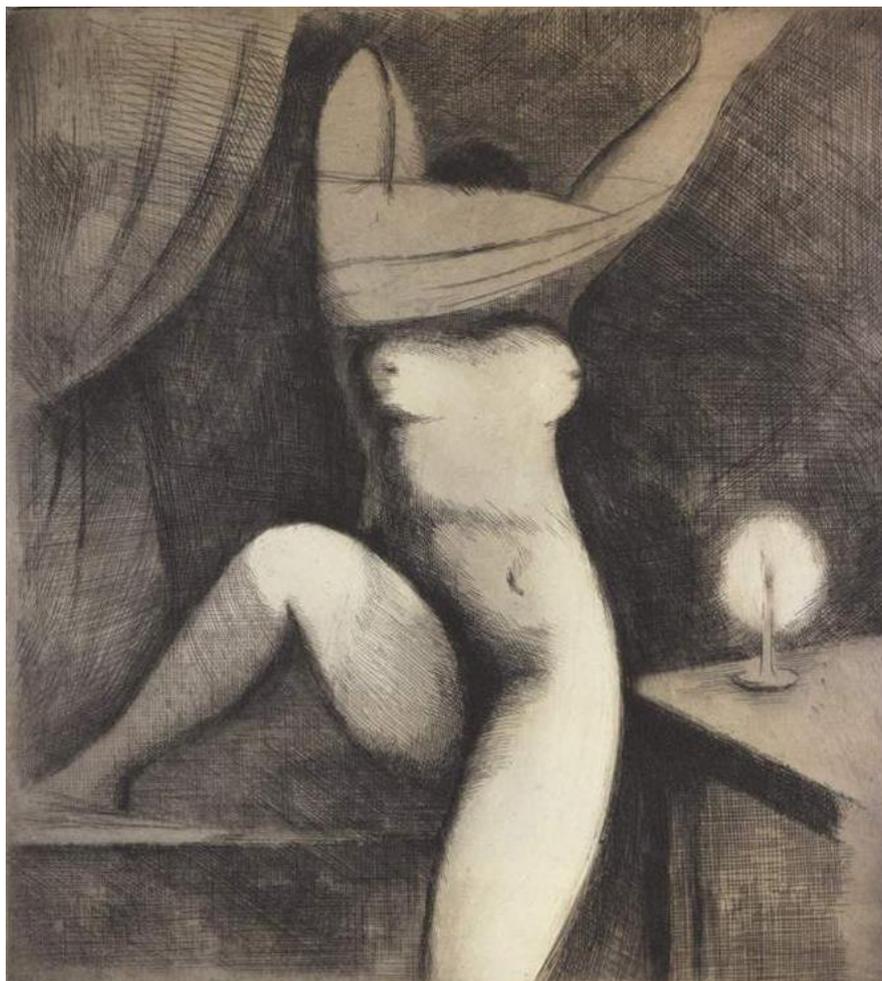

M. M. Germašev: Pohľad na Kremel' (20.st.)

M. M. Germašev: Pohľad na Kremel' z nábrežia rieky Moskva (20.st.)

Kremlička Rudolf -

R. Kremlička: Vyzliekajúca sa žena (1932)

kremelina - lat. termín *terra tripolitana*; český výraz *tripl*

Beliana: nespevnený diatomit (treťo-druhohorná sedimentárna hornina, druh silicitu, ktorý sa skladá najmä z kremitých schránok rias rozsievok a je biely alebo žltkastý, veľmi ľahký a pórovitý); kremelina je veľmi jemnozrná, práškovitá a ílovitá; slúži ako materiál na *brúsenie* a *leštenie*; pozri *materiál*, *brusivo*

Täubl: ľahká kyprá hmota, podobná *hlinke*; žltohnedá; sediment zo zmesi ílu a kremičitých zvyškov rias rozsievok; kvalita surového triplu sa zlepšuje plavením; vyskytuje sa v rašelinách pri Bíline a Františkových Lázniah; zmiešaná s olejom sa používa na *leštenie* skla, kameňov a kovov

kremeň - bezfarebný alebo rôzne zafarbený, číry až nepriehľadný nerast, najrozšírenejší nerast zemskej kôry; používaný v sklárstve, keramike, stavebníctve; jeho najčistejšou odrodou je *krištál*; v *staroveku* používaný na výrobu *pečatidiel*; pozri *chalcedon*, *citrín*; *kameň*; *drahokamy* a *polodrahokamy*; *karborundum*

Täubl a kol. (skriptá): chemickým zložením oxid kremičitý; kryštalizuje v sústave klencovej; tvrdosť 7, hustota 2,5-2,8; kremene sa radia do štyroch skupín: kryštalovanej, zrnitej, vláknitej a mikroskopicky vláknitej;

1.kryštalované: *krištál*, *marmarošský diamant*; *ametyst*, *španielsky topás*; *citrín*; *záhneda*, *madeirský topás*; *morión*

2.zrnité: *ruženín*, *avanturín*, *prasem*

3.vláknité: *mačacie oko*, *sokolie oko*, *tigrie oko*

4.mikroskopicky vláknité: *chalcedon*, *chryzopras*, *karneol*, *achát*, *onyx*, *sardonyx*, *sard*, *keragat*, *achát mechový/achát kričkový*

-celistvé odrody kremeňa sú zložené z veľmi drobných kremenných zrníčok, prípadne zo zmesi skryto kryštalického bezvodého oxidu kremičitého; medzi celistvé odrody kremeňa patrí *jaspis*, *silex*, *jaspachát*, *heliotrop*, *plasma*

www v súvislosti s heslom *farby Egyptanov*: ako zelená farba slúžili rôzne zmesi oxidov *medi* a *železa* s kremeňom a *vápencom*; najčastejšie sa ako ich základ používal zelený minerál *chryzokol* $\text{Cu}_4\text{H}_4[(\text{OH})_8/\text{Si}_4\text{O}_{10}]$; jeho chemický vzorec sa niekedy uvádza aj vo forme $\text{uSiO}_3 \cdot n\text{H}_2\text{O} + \text{Cu}_2\text{CO}_3(\text{OH})^2 + \text{CuCO}_3(\text{OH})^2$, alebo *malachit*

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Kreme%C5%88>

kremeň z Tibetu
mliečny kremeň

kremenec - pozri *jaspis*

Kremhilda - pozri *Siefried/Sigurd*

kremičitany - soli kyseliny kremičitej; anorganické zlúčeniny oxidu kremičitého; v *šperkárstve* sú využívané *olivín* a jeho odroda *chryzolit/peridot*; rôznofarebné kremičitany: *kyanid*, *epidot*, *dioplas*, *benitoid*, *sfen/titanit*, *vesuvian*, *lapis lazuli/lazurit*, *vltavín/moldavit*, *australit*, *obsidián*; *chryzokol*; pozri *drahokamy* a *polodrahokamy*

kremík - tvrdý, lesklý, šedý polokov, vo vode nerozpustný, s vysokou teplotou topenia; kryštalovou štruktúrou podobný *diamantu*; 90 % kremíka sa viaže na horninotvorné *kremičitany* a je teda základnou zložkou zemskej kôry; ako piesok sa hromadí na brehoch riek a *púšťach*; pozri *karborundum*

kremíkový bronz - *bronz kremíkový*

Kremnica - pozri *Slovensko*

<https://sk.wikipedia.org/wiki/Kremnica>

A. Slowikowski: Kremnica (farebná litografia, veduta, 1800-1900)

kremžská bieloba - bieloba kremžská

Krén Juraj - pozri *slovenskí maliari*

http://webumenia.sk/web/guest/detail/-/detail/id/SVK:SNG.O_6009/Juraj%20Kr%C3%A9n

J. Krén: Hráči karát (1950)

Krenaiai - lat. Crenaeae; Najády fontán

krenelovanie - zdobenie budov *pevnostnými motívmi: cimburie, strieľne*; najmä *renesančná* architektúra; pozri *architektonické články; opevnenie, parapet* (www)

kreolský mramor - *mramor kreolský*

Kreón - v *gréckej mytológii* 1.*korintský* kráľ, tyran a samovládca, ktorý poskytol prístrešie *Iásonovi* a *Médee*, keď museli opustiť *Iolku*; Kreóna spolu s jeho dcérou *Glaukou*, zabila *Médea*; pozri *Tisifone*

2.thébsky kráľ, otec prvej *Héraklovej* manželky *Megary*; pozri *Théby 1*

3.thébsky kráľ, ktorý sa vzdal trónu v prospech *Oidipa*; neskoršie odsúdil na smrť *Antigónu* za to, že pochovala svojho brata *Polyneika*; pozri *Théby 1; Teiresiás*

krep - *tkanina* so zrnitým a jemne zvrásneným povrchom s *kreovou väzbou*; pozri *krepešín, twill; textília*

Slovník cudzích slov: tkaniny s nepravidelným alebo machovým povrchom dosiahnutým zvláštnou väzbou, ostrým zákrutom priadze alebo kalandrovaním

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Krep>

krepešín - z franc.: crepe de Chine

-druh hodvábanej *tkaniny* s *kreovým* povrchom; používaný na dámsku bielizeň, šatky, šály, blúzky; zo surového *hodvábu*; farbený a potláčaný; pozri *móda: 20.roky; textília*

-najznámejší polokrep je krepešín; pôvodne tkanina z prírodného hodvábu, dnes vyrábaná v rôznych kombináciách z mikrovláken